

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvosto
6.5.2026

Lausunnonantajien nimet:
Veli-Matti Aittola, puheenjohtaja
Mikko Ratia, jäsen

Kommenttimme, VAMMAISTEN HENKILÖIDEN ASUMISPALVELUIDEN MYÖTÄMISEN PERUSTEET

Kommentit lisätty tekstiin.

Vammaisten henkilöiden asumispalvelujen myöntämisen perusteet

Voimassa 1.7.2026 alkaen

Hyväksytty ikääntyneiden ja vammaisten -lautakunta
10.6.2026 X §

Hyvinvointia
yhdessä.

Sisällysluettelo

Johdanto	3
2 Tuettu asuminen	5
3 Yhteisöllinen asuminen	7
4 Ympäri vuorokautinen asuminen	8
5 Asiakkaiden ohjautuminen palveluihin	10
6 Asumispaikasta päättäminen ja paikan vastaanottaminen	10

Johdanto

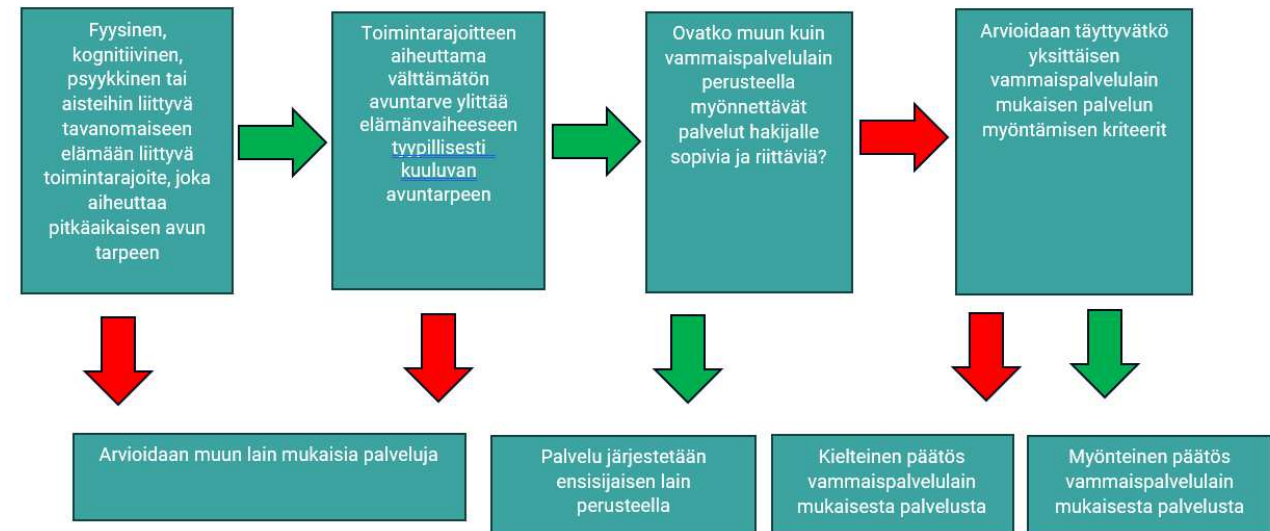
Nämä myöntämisen perusteet koskevat Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella (myöhemmin Keusote) vammaispalvelulain (675/2023) perusteella myönnettyjä aikuisille suunnattuja pitkäaikaisia asumispalveluja.

Vammaisen henkilön palvelut järjestetään ensisijaisesti sosiaalihuoltolain, terveydenhuoltolain, varhaiskasvatuslain, perusopetuslain tai muun lain perusteella. Hyvinvointialueella on velvollisuus järjestää ja varata riittävät määrärahat yleislainsäädännön mukaisille palveluille.

Vammaispalvelulain perusteella järjestetään palveluita vain, jos muussa laissa tarkoitetut palvelut niitä koskevan lainsäädännön mukaan järjestettyinä eivät ole henkilön yksilöllisen palvelutarpeen ja edun kannalta sopivia ja riittäviä ja silloin kun toimintarajoitteesta johtuva välttämätön avun ja tuen tarve poikkeaa hakijan elämänvaiheeseen tavanomaisesti kuuluvasta avun ja tuen tarpeesta. Elämänvaihe tarkoittaa vammaispalvelulaissa yleiseen elämäntilanteeseen kuuluvaa ajanjaksoa siihen kuuluvine tyypillisine kehitysvaiheineen ja tehtävineen. Elämänvaihteita ovat lapsuus, nuoruus, aikuisuus ja vanhuus. Palvelun myöntämistä puoltaa hakijan elämänvaiheessa tyypillisen avuntarpeen ylittävä tarve, joka johtuu vammaisuudesta. (Ei ylittävä vaan tavanomaisesta tarpeesta poikkeava. Lievempikin vamma voi aiheuttaa elämänvaiheessa tavanomaisesta tarpeesta poikkeavaa avun tarvetta.)

Alla oleva kaavio kuvaa arviointia asiakkaan oikeudesta vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin. Aluksi kartoitetaan, onko kyseessä vammaispalvelulain mukainen vammaisen henkilö ja ylittääkö hänen avuntarpeensa elämänvaiheeseen tyypillisesti kuuluvan avun tarpeen. (kommentti: Tässä arvioinnissa ei saa sulkea pois arviointia siitä, miten asiakkaan edun ensisijaisuuden edelleen voimassa olevan periaatteen mukaisesti järjestetään palvelut. Vammaispalveluilla on tarkoitus toteuttaa osallisuutta ja osallistumista sekä itsenäistä elämää (kts. VPL 1§). Näihin ei useinkaan päästä muiden palvelujen avulla, jos ne keskittyvä enemmän hoivaan ja huolenpitoon.) Kuviossa olevat vihreät nuolet ohjaavat eteenpäin, kun väittämään vastataan kyllä ja punaiset kun väittämään vastataan ei.

Arviointi oikeudesta vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin

(kommentti kaaviokuvasta: Huom. Myös kaaviossa tulisi mainita se, että sopivuutta ja riittävyyttä arvioidaan suhteessa vammaisen henkilön asiakassuunnitelmassa esiin tuotuihin tarpeisiin ja toiveisiin sekä siihen, ovat muut palvelut riittäviä ja sopivia toteuttamaan vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa
2) tukemaan vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista;
3) sekä turvaamaan vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut. Olennaista on huomata, että asumisen tuen palveluilla ei pyritä vain eksistenssiminimiin eli turvaamaan välttämättömät perustarpeet, vaan tarkoitus on elää itsenäisesti, olla osallinen ja määrätä itse omasta elämästään tarvittaessa siihen tukea saaden.)

Asumispalvelu on viimesijainen palvelu suhteessa muihin asiakkaan tuen tarpeisiin vastaaviin palveluihin. Asumispalvelua voidaan myöntää, mikäli yksityiskotiin järjestettävät sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut tukipalvelut koetaan riittämättömiksi tai koti ei enää muutoin sovellu siellä asumiseen. Keusote järjestää vammaispalvelulain mukaista asumispalvelua sekä omana palveluna että ostopalveluina. Keusoten omat asumispalvelut ovat ensisijaisia ostopalveluihin nähden. (kommentti: Tässä tulee silti huomioda mm. asiakkaan etu, palvelujen jatkuvuus (shl) sekä se, että keinotekoisia jonoja ei voi ylläpitää vain siksi, että ostopalvelujen käyttöä halutaan välttää.)

Ennen asumispalvelupäätöksen tekemistä asiakkaan toimintakyky ja palveluntarve kartoitetaan sekä selvitetään perhehoidon mahdollisuus. (kommentti: Asumisen tuki järjestetään vammaispalvelulain säädöksen mukaisesti ensisijaisesti asiakkaan toivomalla toteutustavalla (VPL 18§). Perhehoito on yksi vammaispalvelulain mukaisen asumisen tuen järjestämistapa, ei siis mitenkään ensisijainen, jota jokaisen asiakkaan kohdalla olisi harkittava.) Arviointi tehdään yhteistyössä asiakkaan sekä hänen läheistensä kanssa. Toimintakyky arvioidaan kokonaisvaltaisesti.

Vammaispalvelulain mukaista asumispalvelua järjestetään Keusotessa tuettuna asumisena, yhteisöllisenä asumisena ja ympärivuorokautisena asumisena. (kts. kommentti)
Ympärivuorokautinen asuminen voidaan toteuttaa myös pitkäaikaisena perhehoitona.

Vammaispalvelujen asumispalveluissa on tiettyjä yleisiä kriteerejä, joiden on täytyttävä ennen kuin palvelua voidaan myöntää.

- Vamma tai pitkäaikaissairaus, joka vaikuttaa merkittävästi asiakkaan toimintakykyyn joko pysyvästi tai pitkällä aikavälillä ja aiheuttaa tuen ja ohjauksen tarpeen asumiseen (kommentti: tällaista merkittävyyden vaatimusta ei lainsäädäntö sisällä asumisen tuen osalta. Asumisen tukea on järjestettävä, jos vammainen henkilö tarvitsee apua tai tukea hoitaakseen päivittäiset toimensa. VPL 18§)
- Kotikunta on jokin Keusoten alueen kunnista
- Pääsääntöisesti 18 -vuoden ikä (kommentti: myös lapsen asumisen tukea on lainmukainen velvollisuus järjestää, siitä säädös vpl 19-21§)

Asumispalvelujen tavoitteet ovat aina yksilölliset. Tavoitteena on aina toimintakyvyn ylläpito sekä vahvistaminen ja joidenkin asiakkaiden kohdalla asiakkaan valmennus mahdollisimman itsenäiseen tai kevyeen asumiseen. Asumispalvelujen tarvetta ja vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti. Asiakkaan palvelutarpeessa tapahtuvien muutosten myötä tarjottava palvelu voi muuttua (kevyempi/vahvempi tuki) tai päättyä. Palvelu voidaan joutua päättämään, mikäli asiakas on poissa yksiköstä pitkiä aikoja tai asiakasta ei muuten tavoiteta työskentelyn edistämiseksi. (kommentti: tämä maininta tulee poistaa lainvastaisena. Asumisyksikössä sijaitseva asunto on

yksityinen koti, jonne saadaan apua ja tukea asumista varten. Asukkaalla on samat perusoikeudet kuin kaikilla ihmisillä kuten esim. henkilökohtainen vapaus viettää aikaa haluamallaan tavalla. Mitään tiettyä läsnäolopakkoa ei voida asettaa asumisen tuen saamisehdoksi.) Asumispalvelun päättyessä asiakas ohjataan tarvittaessa muiden yksilöllistä palvelutarvetta vastaavien sosiaalipalvelujen piiriin.

Keusotessa on useita tapoja myöntää vammaispalvelulain mukaista asumispalvelua pitkäaikaiseen tarpeeseen. Päätökset tehdään pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa olevina. Jos asiakas tarvitsee valmennuksellista tukea itsenäistymisen vaiheessa asumisen taitojen vahvistamiseen ja tavoitteena on itsenäisempi asumismuoto, voidaan päätös tehdä myös määräaikaisena valmennuksena. Vammaispalvelujen yleisten asumisten kriteerien lisäksi asiakkaan on täytettävä tarkemmat palvelukohtaiset myöntämisen kriteerit palveluun päästäkseen.

2 Tuettu asuminen

Vammaispalvelulain mukainen tuettu asuminen perustuu palvelutarpeen arvioon, asiakassuunnitelmaan, palvelupäätökseen sekä säännöllisesti tuetun asumisen ohjaajan kanssa päivitettävään asumisen toteuttamissuunnitelmaan. Tuetun asumisen soveltuvuuden arvioinnissa vammaispalvelujen on tarvittaessa hyödynnettävä monialaista osaamista. Viime kädessä vammaispalvelujen viranhaltija tekee ratkaisun siitä, soveltuuko asiakas vammaispalvelulain mukaisen tuetun asumisen piiriin. (kommentti: Palvelut tulee järjestää asiakkaan ilmaisemista toiveista ja tarpeista käsin, ei siis organisaation reunaehdoista ja tarpeista. (kts. HE 137/1999 sosiaalihuollon asiakaslaista) Tässä voisi siis lukea, että viime kädessä vammaispalvelujen viranhaltija tekee ratkaisun siitä, soveltuuko vammaispalvelulain mukainen tuettu asuminen asiakkaalle. Asiakkaan ei tarvitse soveltua mihinkään, vaan palvelut järjestetään hänen tarpeidensa mukaisesti.)

Tuettu asuminen on asiakkaan yksilöllistä ja suunnitelmallista tukea, ohjausta ja välttämättömän avun suunnittelua ja järjestämistä itsenäisen asumisen ja tavallisten arkisten asioiden sujumiseksi mahdollisimman itsenäisesti. Tuetun asumisen ohjaajalta saa tukea ja ohjausta esimerkiksi itsestä, ravitsemuksesta, terveydestä ja kodista huolehtimisessa, asioinneissa kodin ulkopuolella,

yhteisössä ja yhteiskunnassa toimimisessa, liikkumisessa, sosiaalisissa suhteissa sekä mieluisten vapaa-ajanviettotapojen löytämisessä.

Palvelu aloitetaan pääsääntöisesti kolmen kuukauden mittaisella aloitusjaksolla, jonka jälkeen tarkennetaan palvelun tavoitteita ja tehdään jatkossa toistaiseksi voimassa oleva päätös. Tuettua asumista voidaan myöntää myös valmennuksena. Silloin palvelulle asetetaan yksityiskohtaisemmat tavoitteet ja palvelu myönnetään määräajaksi.

Ohjausta on mahdollista saada enintään päivittäin tai tätä harvemmin asiakkaan yksilöllisen tarpeen ja elämäntilanteen mukaan. Palvelu toteutetaan tuki-, valmennus- ja ohjaustapaamisin sekä puhelimitse tai muuta etäteknologiaa hyödyntävällä kontaktilla.

Vammaispalvelulain mukaisen tuetun asumisen myöntämisen perusteet:

- Palvelutarpeen arvioinnissa on todettu tarve ohjaukseen itsenäisen asumisen tueksi ja on arvioitu tuetun asumisen olevan riittävä palvelu turvallisen asumisen mahdollistamiseen
- Asiakkaan toimintakykyä voidaan ylläpitää ja/tai edistää kotiin vietävällä tuella ja/tai ennaltaehkäistä raskaamman tuen ja hoidon tarvetta (kommentti: tällaista saamisedellytystä laki ei mahdollista. Sinänsä tietysti hyvä, jos toimintakykyä pystytään tämän palvelun tuella ylläpitämään, mutta myöntämisedellytyksenä sitä ei voi käyttää, vaan toimintakyvyn ylläpitäminen on terveydenhuollon saamiseen liittyvä kriteeri esim. lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineissä.)
- Asiakas on motivoitunut ottamaan tuetun asumisen ohjausta vastaan. Tämä näkyy valmiutena etsiä yhdessä ohjaajan kanssa uusia ratkaisuja arjen mahdollistumiseksi.
- Asiakas tarvitsee ohjausta ja motivointia asumisen taidoissa ja arjen- ja elämänhallinnassa (esim. hygieniasta huolehtiminen, päivärytmi, asunnon kunnossapito ja laskujen maksu). (kommentti: tämä on ristiriidassa edellisen kohdan kanssa. Ensin pitää ohjeen mukaan olla motivoitunut ja sitten seuraavassa kohdassa tuleeikin tarvita motivointia..)
- Asiakas kykenee tekemään asioita itse ohjaajan tuella tai avulla, eikä tarvitse pääsääntöisesti asioiden puolesta tekemistä toisen henkilön toimesta. Palvelulla on tarkoitus tukea asiakkaan omatoimisuutta.

- Tuetussa asumisessa asiakkaan pääasiallinen avun tarve johtuu pitkäaikaisesta vammasta tai sairaudesta. Mikäli asiakkaalla on akuutteja mielenterveys- ja/tai päihdeongelmia, hän tarvitsee näihin osaamista vammaispalvelujen ulkopuolelta. Ikääntymisestä johtuvaan avuntarpeeseen vastataan ikääntyneille tarkoitetuilla palveluilla. (kommentti: Asiakkaalla tulee tarvittaessa olla omatyöntekijä, joka huolehtii siitä, että palvelut muodostavat asiakkaan tarpeiden ja edun mukaisen kokonaisuuden. Tällainen monialaisen tuen tarve on otettava huomioon asiakassuunnitelmaa laadittaessa.)
- Tuetun asumisen avulla voidaan tukea asiakasta toteuttamaan itsehoitoa tai pitkäaikaisen sairauden ohjeiden mukaista hoitoa. Päävastuu lääkehoidosta ei ole tuetun asumisen ohjaajilla.

3 Yhteisöllinen asuminen

Yhteisöllinen asuminen pitää sisällään soveltuvan esteettömän asunnon, yhteisöllisen toiminnan sekä asiakkaan tarvitsemat palvelut. Yhteisöllinen asuminen voidaan järjestää joko yksittäisessä asunnossa tai ryhmämuotoisesti toteutetussa asumisessa. Palvelut ovat tarvittava apu päivittäisiin toimiin, vuorovaikutukseen, osallisuuteen, kodin ulkopuolisten palvelujen käyttöön ja asiointiin sekä terveyden ylläpitoon ja pitkäaikaisen sairauden ohjeiden mukaiseen hoitoon itsehoitoa vastaavissa toimenpiteissä.

Asiakkaan avun ja tuen tarve, määrä ja toteuttamisaika pystytään yleensä sopimaan etukäteen. Säännölliset palveluajat voivat perustua asiakkaan viikkosuunnitelmaan tai vastaavaan. Asiakkaalla on säännöllisen avun ja tuen tarpeen lisäksi tarpeita, joihin on vastattava tilanteen edellyttämällä tavalla. Avun tarve voi sisältää useampia päivittäisiä käyntejä. Palvelua on oltava saatavilla joka päivä klo 7 - 21. Asiakkaalla ei ole säännöllistä yöaikaista tuen tarvetta. Yhteisöllisessä asumisessa ei ole yöaikaan läsnä olevaa henkilökuntaa.

Vammaispalveluissa yhteisöllisen asumisen myöntämisen perusteet:

- Asiakkaan kotona asumista ei voida turvata kotiin vietävien palvelujen, läheisten tai teknologian avulla
- Asiakas on itse halukas muuttamaan yhteisölliseen asumiseen

- Asiakkaan toimintakykyä voidaan ylläpitää tai edistää yhteisöllisellä asumisella ja ennaltaehkäistä raskaamman tuen ja hoidon tarvetta (kommentti: sama kuin edellinen toimintakykyä koskeva huomio)
- Asiakkaalla on toisen ihmisen tuen, avun, ohjauksen tai valvonnan tarvetta päivittäisissä toimissa. Avun tarve liittyy usein ravitsemuksesta huolehtimiseen, hygieniaan, siisteyteen, vuorokausirytmiiin, kommunikaation tukemisen tarpeeseen ja lääkehoidon valvontaan. Pääsääntöisesti asiakas pystyy toimimaan ohjattuna tai avustettuna.
- Asiakas tarvitsee palvelua päivittäin, mutta hänellä ei ole yöaikaista tuen tarvetta.
- Selviytyäkseen yhteisöllisessä asumisessa asiakkaan tulee pääsääntöisesti pärjätä ilman läsnä olevaa yöaikaista tukea. Tarvittaessa asiakas kykenee hakemaan apua puhelimitse, turvarannekkeen tai muun hälytyslaitteen avulla yöaikaan. (kommentti: myös yhteisöllisessä asumisessa mahdollistettava ajoittain tai esim. hätätilanteessa avun saanti ja suunniteltava sen toteutus turvallisella tavalla.)

4 Ympäri vuorokautinen asuminen

Ympäri vuorokautinen asuminen pitää sisällään soveltuvan esteettömän asunnon, yhteisöllisen toiminnan sekä asiakkaan tarvitsemat palvelut. Ympäri vuorokautinen asuminen voidaan järjestää joko yksittäisessä asunnossa tai ryhmämuotoisesti toteutetussa asumisessa.

Ympäri vuorokautisen asumisen asiakkaalla on usein runsaasti avun, ohjauksen ja/tai tuen tarvetta päivittäisissä arjen taidoissa, kuten ravitsemuksesta huolehtimisessa, hygieniassa, siisteydessä, vuorokausirytmiiissä ja tarve toteuttaa lääkehoitoa valvotusti. Ympäri vuorokautisessa asumisessa toteutetaan myös terveyden ylläpitoa ja pitkäaikaisen sairauden ohjeiden mukaista hoitoa itsehoitoa vastaavissa toimenpiteissä. Asiakkaalla voi olla lisäksi sairaanhoidollisia tarpeita. Lisäksi tuen tarve liittyy usein vuorovaikutukseen ja osallisuuteen.

Asumisyksikössä tulee olla valmius ympäri vuorokautisesti reagoida asiakkaan haastaviin tuen tarpeisiin. Avustaminen voi ajoittain edellyttää useampaa työntekijää avustustilanteessa tai vaatia erilaisten apuvälineiden käyttöä. Asiakkaalla voi olla tarvetta kommunikaation tueksi ja hänellä voi olla haastavaa käyttäytymistä. Asiakkaan tuen tarpeet voivat johtua somaattisesta sairaudesta, itsesäätelyn puutteellisuudesta, toiminnanohjauksen haasteista, psyykkisistä tai kognitiivisista syistä.

Ympäri vuorokautista asumista järjestetään jatkuvasti ja runsaasti palvelua tarvitseville vammaisille henkilöille. Palvelua on oltava saatavilla joka päivä kaikkina vuorokauden aikoina.

Ympäri vuorokautisessa asumisessa on läsnä oleva henkilökunta ympäri vuorokauden.

Erityishuollon tarpeessa olevan vammaisen henkilön asumisen tuki toteutetaan kehitysvammalain 9 § tarkoittamassa vaativan moniammatillisen tuen yksikössä. Erityishuollon päätös voidaan tehdä niille asiakkaille, joihin kohdistetaan itsemääräämisoikeutta rajoittavia toimenpiteitä ja tarvitaan vaativaa moniammatillista tukea.

Vammaispalveluissa ympäri vuorokautisen asumisen myöntämisen perusteet:

- Ympäri vuorokautista asumista myönnetään vammaispalveluista silloin, kun asiakas tarvitsee pitkäaikaisen vamman tai sairauden vuoksi intensiivistä ohjausta, tukea, apua, läsnäoloa tai valvontaa ja tuen tarve on ympäri vuorokautista.
- Asiakkaan tuen tarve on usein monimuotoista ja ennakoimatonta. Avun on oltava saatavilla nopeasti.
- Avun tarvetta on useita kertoja päivässä ja säännöllisesti yöaikaan.
- Henkilön hoitoa ja huolenpitoa ei ole mahdollista järjestää kotiin vietävillä palveluilla, omaishoitona, perhehoitona, yhteisöllisenä asumisena tai tuettuna asumisena.

5 Asiakkaiden ohjautuminen palveluihin

Mikäli asiakkaalla ei ole entuudestaan Keusoten hyvinvointialueen vammaispalveluja, palvelun hakeminen käynnistyy yhteydenoton, ilmoituksen tai hakemuksen kautta. Palvelun piirissä olevan asiakkaan asia voi edetä myös palvelutarpeen arvioinnin tai asiakassuunnitelman päivittämisen yhteydessä. Palveluntarve arvioidaan yhteistyössä asiakkaan ja läheisverkoston kanssa.

6 Asumispaikasta päättäminen ja paikan vastaanottaminen

Asumisen tuen määrä ja toteuttamistapa arvioidaan vammaisen henkilön yksilöllisen palvelutarpeenarvioinnin perusteella. Omatyöntekijä arvioi asiakkaan palvelutarpeen ja

kiireellisyyden. Palvelutarpeen arvioinnissa kartoitetaan asiakkaan ja läheisen näkemykset asumiseen liittyen. Asumispalvelun etusijajärjestyksestä kerrotaan asiakkaalle ja läheisille jo palvelutarpeen arvioinnin vaiheessa.

Asumispalvelu järjestetään ensisijaisesti Keusoten omana palveluna ja Keusoten alueella. Mikäli omassa toiminnassa ei ole vapaana tai vapautumassa asiakkaalle soveltuvaa asumispalvelupaikkaa, järjestetään palvelu ostopalveluna kilpailutuksen mukaisessa etusijajärjestyksessä. (kommentti: ohjeessa olisi tärkeä olla kuvaus myös siitä, miten järjestyy muu kuin asumisyksikössä sijaitsevaan asuntoon järjestettävä asumisen tuki. VPL:n HE:ssä annetut tarkemmat perustelut tuovat mahdollisuuksina esiin mm. näitä: "Asumisen tuki voitaisiin järjestää henkilön tavalliseen yksityisasuntoon, useamman henkilön yhteiseen asuntoon (ns. kimppa-asumiseen), normaalin asuntokannan seassa olevaan useista asunnoista koostuvaan asuntoryhmään tai asuntojen verkostoon, joka koostuu erillisistä asunnoista, joiden asukkaille turvataan tarvittava tuki ja apu. Asumisen tuki voitaisiin järjestää myös ryhmämuotoisesti toteutettuun asumiseen.") Järjestäjä määrittää palvelun toteuttamistavan. (kommentti: Vammaispalvelulain mukainen asumisen tuki on järjestettävä ensisijaisesti asiakkaan toivomalla toteutustavalla. Tämä on suoraan vpl 18 §:ssä oleva säädös, jota ei voi oikeuslähteenä ohittaa hyvinvointialueen omilla ohjeilla.)

Asumispalvelupäätöksestä käy ilmi tarjottu asumispalveluyksikkö sekä sen sijainti. Asiakkaan tulee ilmoittaa asumispaikan vastaanottamisesta viipymättä, viimeistään kahden viikon kuluessa paikan tarjoamisesta.

Mikäli asiakas ei vahvista paikan vastaanottamista tai kieltäytyy tarjotusta paikasta, kieltäytyminen kirjataan asiakastietojärjestelmään. Asiakkaan kieltäytyttyä hänelle soveltuvasta tarjotusta paikasta, asiakkaan kiireellisyys arvioidaan uudelleen ja paikan saaminen voi viivästyä. Asiakas ei voi jäädä jonottamaan paikkaa yksikköön, jonka ei arvioida vastaavan asiakkaan palvelutarpeeseen. (kommentti: tämä on käytännössä kielteinen päätös, eli asiakkaan tulisi oikeusturvan toteutumista varten saada kirjallinen päätös muutoksenhakuohjeineen.)

Muita Kommentteja:

On syytä korostaa, että viranhaltijan laaja päätösvalta asumispalveluiden myöntämisessä on herkkä kysymys. Viranhaltijalla pitää olla kokonaisvaltainen tieto asiakkaan toimintakyvystä tai arjen tuen tarpeista, erityisesti silloin kun

tiedot perustuvat muihin kuin asumispalveluihin liittyviin arvioihin. Päätöksenteossa tulisi ensisijaisesti painottaa ohjaajien, lääkäreiden ja hoitajien asiantuntijalausuntoja.

Asiakkaiden arjen toimivuutta on seurattava riittävän säännöllisesti, esimerkiksi kuukausittain, jotta voidaan ehkäistä tilanteen heikkeneminen. Erityisesti näkymättömät vammat, kuten aivovammat, eivät saa johtaa virheellisiin kielteisiin päätöksiin. Tuetun asumisen järjestämisessä tulee huomioida myös läheisten saavutettavuus, sillä sosiaaliset suhteet ehkäisevät syrjäytymistä ja tukevat hyvinvointia.

Veli-Matti Aittola
puheenjohtaja